

LO CAMP DE TARRAGONA

Any 1.—Núm. 20.—Diumenge 16 de Desembre de 1900.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempeñin càrrechs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils, sino tot quant se refereixi á la organisiació interior de nostra terra: volém que catalans sian los jueves y magistrats, y que dintre de Catalunya's facili en última instancia los plets y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estableint que la reserva regional forosa preste servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

LLIBERALS DE PEGÀ

Lo sistema parlamentari tal com s'exerceix a Espanya, es de lo més salat que hi pugui haver. Se discuteixen coses que no interessan particularment als polítichs que patim, y passan y s'aproban ab la major tranquilitat y sense que 'ls mateixos que dijhen si sápigan de lo que 's tracta; però vé un incident qualsevol que toca d'aprop ó de lluny als que politiquejan á Madrid y ja tenim uns acaloraments y uns escàndols que fan fredat.

Fins ara aquest y l'anterior govern havian fet y desfet á provincias en materias d'impremta, sense que 'ls guardadors de la *sacra-santa llibertat* tingessin una paraula de protesta; mes, á l'*Heraldo* li dona per publicar un article sobre la consabuda boda, se n'entera'l ministre, y sense encomanarse á Déu, envia una cinquantena de polícies á la impremta del rotatiu y á cops de sabre fan entendre que certas coses no son pera escritas. L'*Heraldo* retira l'article y l'loch que ocupava lo deixá en blanch, cosa que per aquí ja estèm cansats de vèurer, sense que 'n Canalejas, Montilla y demés soi disant lliberals, hinguessin res que dir.

L'Ugarte ja dèu estar empenedit del seu *trop de zèle*, puig al cap de vall la cosa ha resultat en profit de l'*Heraldo*, qual article s'ha llegit en plé Congrés.

«Vol un consell lo ministre català?—per que ara resulta que l'Ugarte es barceloní.—Donchs, pegui tan com vulgi als catalanistas, que 'ls *liberals* ho trobarán molt ben fet, però guardis de tocar ni un fil de roba dels polítichs y de la prempsa madrilenya, puig en aquest cas se li abrahonaran com gossos de presa.

La llibertat en aquest pays té forma d'embut: ampla per un costat (Madrit) y estreta per l' altre (provincias).

DE RE CATALANA

Enemicus té 'l catalanisme!... Aquesta admirativa pregunta s'fan molts apassionats catalanistas, devant la veritat y la justicia de nostres ideals, semblantloski que de cara á la evidencia, no pot haverhi qui aclusui 'ls ulls.

Aquests tals, desconeixen per complert la historia y no saben que la vida del bé es vida de lluytas y la jornada de la veritat es jornada de combats.

No hi ha cap obra bona, cap projecte enlayrat, cap empresa de consideració en defensa del bé de l' individu, de la família y de la societat, que no tinga sos declarats enemicus, com sos acèrrims defensors y coratjos paladins. Y la rahó fonamental es senzillissima.

Deixant apart tots los altres motius de consideració y reflexió sobre 'l modo d' obrar dels homens, lo fonament se troba allá en la infantesa del mon, quan l' home, sortit de las mans de Déu, perfecte en lo seu estat, y tenint un cor tranquil y pacífich com las quietas aguas dels estanys que may han sentit lo soroll de las tempestas, ni l' furiós brunzit de l' huracá, se va girar d' espaldas á Déu, vā allargar lo brás, pegá mossegada á la fruyta prohibida, y avergonyit vā sortir del Paradís y als pochs passos fora d' ell contemplá ja, al bé perseguit per la maldat y la injusticia, á Abel mort als pèus de Cain, á las passions corrompidas lluytant contra la raho, al vici contra la virtut, á la carn contra l' esperit, y d' allavors, la naturalesa decantada cap al mal y l' cor plè de llevors de vici y rodejat de corrupció.

Aixis la cosa, res devém estranyar los bons catalans, que tingam enemicus de nostra causa, que 's la causa del bé de Catalunya. Y menys devém estranyar que

'ls tinguèm dintre nostra llar, que seguín al mateix banch escorn, menjin á una mateixa taula y fins began ab lo mateix porró.

Están aixis avuy las llars. L' herèu proposa, una cosa; lo cabalé la oposada y fins la filla petita entaula una *enmienda* (que dirian los del safreig nacional). Y qui diu de las llars, diu dels pobles y de las naçions. Y la desgracia está en que aquets son los pitjors enemicus.

Ja resa 'l ditxo que, lo pitjor tascó es lo de la mateixa fusta, y 'ls més temibles contraris son los que 'ns abrassen cada dia y 'ns vénem com Judas á las partidas forasteras.

Cal vetllar sens adormirnos si volém portar la nostra tasca d'enlayrar á Catalunya al punt més alt. Cal convencernos, de que devém ferho com la minyona de casa, que quan fa dissapte, no sols escombra, espolsa y trau las teleranyas, sinó que després de fer pastetas ab mistos pera matar las ratas, mata totes las aranyas que troba.

No tots los catalans son catalanistas, ni tots los catalans no catalanistas son frets y indiferents; sinó que n' hi ha de venuts als nostres enemicus y 'ns fan la guerra més vergonyosa que han vist los segles.

Lo catalanisme sempre ha significat una especie de culte, professió, simpatia, inclinació en defensa de llur fè, llurs tradicions, llur historia, sempre prompte y ab disposició d' armonizarse ab totes les aspiracions justas y llegítimas d' avuy.

Lo catalanisme accepta de tothom, tot lo bò, just y veritable que porta y espolsa de son, si tot quant aixis no siga. D' ahont se dedueix que 'l esser catalanista es esser lo defensor del bé de Catalunya en lo moral y material y l' enemic declarat de tota maldat, hipocresia y criminal indiferència.

Lo catalanista posa sempre demunt dels interessos particulars y privats, los de Catalunya y lliga ab brassos de vera germanor tots los homes de bona voluntat.

Aixis se v'ap cap á algún lloch y farèm cap al puesto ahont anèm, may siga sinó poch á poch.

ITSELEC.

LOS DOS CEMENTIRIS

Havia caygut l' Estiu y tombavam lo mes de Novembre. Després de passar tot lo dia trescant per las serras ab la escopeta al coll en busca d' una cassa que no 's deixava vèurer, havia determinat fer nit al primer poble que trobés. Baixava poch á poch pels senderons de la montanya que feyan cap á la carretera, seguint á ne'n Koli, un perdigué que remenava ab rabia la cua per lo inúil de la caminada y que's girava de tant en tant mirantme com tement perdre l' esma.

Era ben bé un dia de Tardor, un despidio de l' Estiu, un comensament d' un ivern gris y gelat. Los ceps ab los pampols per terra formant una mortalla axeaven enlayre llurs redoltes tisicas, assortades continuament pel vent de cap-alalt. Los canyars que voréjavan un barranch ensenyavan llurs esquelets enmagrits pel fret. Y enllà, al lluny, los plátanos de la carretera que vermeljeavan al reflexo del sol, llenavan llurs fullas, que rodolavan carretera avall émportadas per la corrent de l' ayre.

Mentrestant, s' anava esmortuhintse 'l sol, un sol enmalaltit que ja no tenia forces per conservar la vida. Los pagesos retiravan á llurs casas ab las eynas al coll; y al soroll ensopidor y monòton del carro, respondia 'l cant d' un pastor que passava vora méu cantant una cansó de moda, mentres guava son remat. Y aquell cant del pastor en mitj dels camps ferits de mort pel frèt de l' ivern, semblava un cant funeral per la pobre naturalesa.

Al saltar á la carretera vareig adonarme que á l' altra banda y dalt d' un petit turó, hi havia un cementiri, y al mateix temps que jo 'm parava devant de la porta hi arribava un enterro, different dels altres, més trist, tant trist com aquella tarde agonitzant y fresa. Portavan á enterrar una noya joveneta. Tres capellans al devant cantant unas cansons que recordava quelcom de l' altre mon, quelcom del pervindre; sis noyas vestidas de blanch portaven lo bayart y demunt la caixa; cinch ó sis homes embolicats ab la capa y de cara llastimosa y una rengla de noyas ab la mestra al derrera; portavan enterrar aquella poncella seca avans d' esclaratar, aquella floreta que no havia pogut viure fora de temps, qu' havien colltorsat son mànech los frèts primerençs.

Y vareig mirar l' enterro y vareig dirigir la vista cap al cementiri, un cementiri com aquella naturalesa que 'l rodejava, pobre y entrístit. En un recó que formava una taca en la verda catifa de las herbas que 'l cubrian, la terra estava remoguda; un home ab l' aixada á la mà acabava de fer un clòt no gayre fondo.... alguns crancs y ossos junt ab trossos de caixa, estaven amuntagats y barrejats ab la terra que treya de la fossa. Al mitj del cementiri s' axecavan quatre arbres sense ànima, quatre xiprers d' un color vert fúnebre, esllanguits, y que 's brincavan al impuls del vent, movent una remor que 's confonia ab los cants dels capellans al entonar las absoltes. Las parets clivelladas pels anys y guarnides d' eura; l' entrada, de portas rústiques y afegidas ab mil bossons; unas retxetas per las quals mirava 'l viandant al costat de la naturalesa morta l' altre cementiri, y al cim de tot, una creu de fusta mitj cayguda pel pès de las plujas y la suor del temps. Aqueix era 'l petit cementiri vist aquell cap-al-tart de Tardor.

Y l' enterro va entrar al cementiri; los ciris tot fumejant s' apagaren; los homes s' embolicaven ab la capa mentres un d' ells apoyat ab altres dos plorava, fent un soroll que resonava dintre d' aquelles quatre parets. Y l' bagulet, de mans de las sis donzellans vestidas de blanch, passá á las del fosser que sense cap mirament després de lligarlo ab una corda 'l baixà al fons del clot. Los capellans entonaren lo derrer reso, y al sentirse la primera paleada de terra que resonà á la fusta que cubria aquell cós de verge, la comitiva se 'n entornà pel mateix camí, l' home san-glotejant ab més forsa, los capellans tapantse la boca per por de l' ayre y las neus de la costura corrent bojament carretera enllà sense pensar ab l' amiga que jeyá per sempre més, sota aquells xiprers remorts i que feyan aquella remor tan espantosa.

Quan varen haver marxat jo també vaig sortir. Aquell espectacle me feya pena. Y al esser á fora me 'n adongué per segona vegada de l' altre cementiri, del cementiri dels arbres, de las flors, de l' hermosa naturalesa. A ne 'n Koli semblava també qu' allò no li agradava..... ja no remenava la cua, ni treya la llengua, ni saltava al méu devant; caminava á mon costat seguint lo méu pas un xich impacient, com tement á la dalla de la mort qu' havia ferit tot lo que 'ns rodejava, y fins que varem arribar al poble no vareig guaytar ni cap als camps ni cap al cementiri..... Tenia por d' encomenarme l' ayre mortal que tot ho arrasava.

JORDI DE MONTNEGRE.
Tardor de 1898.

Festa inaugural DE LA "LLIGA CATALANISTA" DE REUS

Invitats molt atentament per la «Unió Catalanista» y per nostres companys de Reus, varem assistir lo dissapte á la nit, a una de aques-

PERIÓDIC CATALANISTA

tas festas patriòticas qu' omplen lo cor de goig y d' esperansa, fent entrever un pervindre de felicitat pera Catalunya, al contemplar l' entusiasme ab que reb nostre poble las úniques doctrinas que 'l dia que 's posin en pràctica tenen d' esser la salvació d' Espanya.

Va obrir la sessió lo President de la Lliga, D. Marián Pelliser, que s' lamenta de l'estat decadent á qu' hem arribat, degut á la influència qu' han exercit sobre nosaltres las costums més embrutidores d' altres països. Aboga per la regeneració completa de Catalunya fent desapareixer los obstacles que li privan lo camí de la verdadera civilisació, com los toros y l' *gènere chico*. Allavors, digué, formarèm un poble gran y regenerat.

En mitj dels aplausos de la concurrencia,cedeix la presidència al dignissim President de la «Unió Catalanista» D. Manel Folguera y Durán, que ab breus paraules saluda als companys de Reus.

Acte seguit lo Sr. Caballé llegí son trevall original «Las noyas catalanas», y 'l Sr. Abelló una poesia catalana titulada «Lo tabach». La Secció Musical de noys de la «Lliga», dirigida per D. Miquel Planàs, cantà ab molta afinació las cansons catalanes «La Pastoreta», «Sant Ramón» y «Lo Rosinyol». A continuació los Srs. Porta y Ferrer y Gendre llegiren treballs originals que siguieren també molt aplaudits. S' acabà la part literaria y musical de la festa ab las hermosas cansons «Lo Sospir», «Lo comte l' Arnau», «Crit de Patria» y algunes altres cantades per lo tenor Sr. Meix y 'l batíton Sr. Anguera, acompañadas al piano pel Sr. Planàs.

Lo Secretari Sr. Gambús llegí la llista de las entitats representades ó adherides al acte qu' eran las següents. Periódics: *Gent Noya*, de Badalona; *Joventut, Art del Pagès* y *La Renaixença*, de Barcelona; *La Autònoma*, *Lo Somant* y *El Semanario Católico*, de Reus, y *Lo Camp de Tarragona*.

Associacions: «Lliga de Catalunya», de Barcelona; «Associació catalanista de Reus», «Centre catalanista de Mataró», «Lliga Regional» y «Associació obrera catalanista» de Manresa, «Lliga catalanista de Ripoll y sa comarca», «Catalunya Autònoma», de Barcelona; «L' Escut Empòrtat de La Bisbal», «Centro Católico de Reus» y «Associació Catalanista de Tarragona y sa Comarca».

Agrupacions: «Democrática Catalanista», de la Barceloneta; Munió de juventut catalanista «L' Avenc», de Lleida; de Bordils y sa Comarca, de Cardedeu y de Sallent.

Se reberen ademés una carta y un telegrama de D. Bernat Torroja y Ortega de Reus y D. Agustí M. Gibert de Tarragona, qu' en la impossibilitat d' assistir al acte, si adherian saludant als joves companys iniciadors de la festa.

Un fotògraf per medi del magnesium va treure una instantània de l' estrado.

Fá us de la paraula, tot seguit, D. Ramón Vidiella, de Reus, qui dedica los aplausos que li tributa la concurrencia al axecarse, al jovent catalanista de la població, qu' es una verdadera esperança pel triomf de las nostres ideas. Recorda la fundació de l' «Associació Catalanista de Reus» com un acte molt trascendent, y al lamentar el retràs que ha sofert aqueixos derrers anys lo Catalanisme en aquella ciutat, senyalá com á úniques causes lo esser poch conegut per las classes populars y 'l trobar-se son camp massa poch desllindat. A vosaltres que sou la gent de demà—digué dirigintse als joves companys de Reus—vos toca fer lo que no hem pogut ó sapigut fer los vells catalanistes.

D. Antoni Guasch saluda als companys de Reus en nom de la Redacció de *Lo Camp de Tarragona*. Se 'ns han posat mordassas los mateixos als catalanistes de Lleida y Barcelona que á nosaltres mateixos, y se 'ns ha perseguit perque defensavam un fi noble. Abomina als que persegueixen la nostra llengua, exposant la necessitat de conservarla y propagarla, fent veure d' una manera clara las moltes dificultats que porta l' adoptarne un' altra de forasters.

Combat l' empleomania y aboga pèra que tots los empleats, de qualsevol classe que sian, que prestan servey á Catalunya, sian catalans.

Acte seguit parla lo Sr. Vilart de Reus, diuent que Reus, havent sigut lo baluard de la democracia, no podia ser sòrt á la vèu de las víctimas sacrificades pel centralisme, y més quan Catalunya conserva viu lo sentiment de llibertat.

Protesta contra 'ls que 'ns han calificat de separatistes, que son los que han separat Cuba,

Puerto-Rico y Filipinas y han permés que Portugal se'n quedi alguns kilòmetres de territori, son los mateixos que quan una calamitat destrueix un poble, demanar als *egoïstes* catalans que los hi reconstrueixin y 'ls hi regalin. Hem arribat á l' hora de grans aconteixements y es necessari que no 'ns trobin pas despreviguts.

Al acabar lo Sr. Vilart son discurs sigué en extrem aplaudit.

Dedico vostres aplaudiments—digué lo doctor Domingo Martí Juliá—al Sr. Vilart expressió verdadera del jovent català. Parlá després de lo incomplets que son los drets dels homes engendrats per la revolució francesa y defensats en aqueix segle, porque ab sa extremada igualtat han produxit efectes contraproducents. Fa alguns anys que grans pensadors han atinat que volgunt abolir los fonaments de las antigas nacions, han tret quelcom de natural, donchs los grans Estats son un obstacle per la llibertat.

Lo Catalanisme es una reivindicació històrica en lo sentit de fer renaixer la nostre personalitat, que no es més que l' dret que tenen los pobles á la vida, porque així com aqueix segle los individuos tenen dret quasi sempre que volen á cambiar d' Estat, lo segle que vé als pobles se 'ls reconeixerá aqueix dret. Lo Catalanisme es un moviment que fa entreveure un peryndre de felicitat, porque no es gens egoista sinó molt humà, al contrari dels partits politichs que no 'ls mou més qu' un egoisme desenfrenat.

Lo Sr. Ruiz y Porta de Tarragona s' aixeca diuent qu' ell no anava pas preparat pera enrañar, però que cedint als prechs del senyor President de la Unió D. Manel Folguera no podia excusarsen, ja-qu' aqueix esperit de disciplina que hi regna en lo Catalanisme es una de las cosas que més l' enamoran. Fa resaltar la cultura de Catalunya sobre las demés regions d' Espanya, cultura que 'ls catalanistas tenen de procurar que cada dia aumenti més, convertint las nostres Associacions y Agrupacions en baluarts hont s' hi estrellin totas las ponentadas. Donémnos la mà tots los bons fills de la terra y tots juns triomfarem ab fé y constancia.

Parla després D. Pere Lloret també de Tarragona, qui ab paraula fácil y ab entusiasme propi de son temperament, diu que no tem las persecucions de que puguem esser objecte per part del centralisme, avans al contrari, desitja qu' aqueixas creixen cada dia més per que d' aquesta manera ajudaran á excitar los ànims y's precipitará l' hora de la reconquesta dels drets y llibertats de la terra catalana.

La nostra bandera es símbol d' honor, de patriotisme y de llibertat; y ab aquesta divisa assolírem l' autonomia que tots defensem.

D. Manel Folguera se aixeca pera fer lo resum de la festa pronunciant un discurs que bé podém calificar sense cap dupte de oració magistral, y quasi may havíam sentit predicar ab tanta fé y nostre cor bategar ab tanta esperança.

Felicitá als vells catalanistas de Reus per haver portat á nostre camp de lluuya un jovent tan entusiasta com lo que allavors se manifestava.

L' obra del Catalanisme digué, no té rès d' egoista ni d' interessada, donchs treballa no pera l' present sinó pera l' peryndre, sens esperansa de recompensa personal, y ab lo respecte degut de fervent catòlic puch anyadir qu' encara son més egoistas los que defensan las religions positivas, ja quan menys tenen la esperança d' un altra vida.

Fa l' apologia de las antigas costums y lleys de Catalunya comparantlas ab las dels payssos més avançats d' avuy dia, fent ressaltar que nostra civilisació avansa, malgrat los obstacles que se lo oposan per los poders centrals.

Siguém justos, anyadeix. D' altres qualitats no podém engullirlos y molt menys sacrificiarlos tot al egoisme de l' interés material, olvidant lo progrés moral. Deu ser obra, donchs del Catalanisme restablir aquest equilibri, procurant se 'ns respecti no sols per lo que econòmicament volém, sinó també per lo que en sentit moral signifiquem y estém dispositos á fer respectar.

Los catalans retrògrados y 'ls catalans avançats, axí los que pensan en materia religiosa en un sentit, com los que opinan en altre oposat, què responden al toc que quan se 'ls cridi á defendar las llibertats patrias.

L' hora del salvis qui pugui no ha sonat encara; quan arribi, los catalanistas tractariam de salvar l' Espanya entera del naufragi, en prova de que no fora pas l' egoisme, lo sentiment que 'ns mouria.

Tancá la festa lo Vis-president de la «Lliga» D. Miquel Barberà, que pronunciá un discurs de gracies molt elocuents.

L' acte de la Lliga fou d' aquells que no s' esborran mai de la memoria, no tan sols per l' atmosfera catalana que 'n ell se respirava y de la que tanta necessitat ne tenim al veurens perseguitos més cada dia per los que més deber tenen de respectarnos, sinó per las atencions de que forem objecte per part de nos tres estímatos companys, atencions que no oblidarem y á las que procurarem correspondre un altre dia que Deu fassi que sigui mes pròmpte de lo que 'ns pensém.—B.

Tenen los baixells pera que 'ls marins se passejin pel *Picadilly* de Londres, com altres que nosaltres coneixem, sinó pera que naveguin y fassin coses de profit. Naturalment, estant tot l' any embarcats, los marins inglesos, que no sempre tenen feyna á prou fet, s' han de fer passar l' *spleen* ab petits entreteniments, com es sondejar totas las costas y ports, no més pel gust de sapiguer quantas brassas d' agua hi ha aquí y allá: partidas de cassa á terra, sembrar lliures esterlinas pera que 'ls pobres espanyols comensem á penderhi'l gust ja que aquí no se'n cullen d' aquestas *cireras* y altres *sports* no menys ignocents y inofensius.

Los inglesos que hi ha á Gibraltar tenen una veraderà boeria per la cassa; sembla talment que 'n Chamberlain los hi digui: «*Sirs*, cassau forsa y cuidado que feu *porra*; si no podéu cassar, perdius, casséu *lluhs* de que l' Espanya n' està plena». Lo mateix general White (lo Blanco de l' Albion) dona l' exemple: l' altre dia era á Xerez també de cassera. Lo pitjor no es que 'ns matin las nostras perdius, sinó que cada vegada que surten de Gibraltar ab la escopeta al coll s' enamoran avuy d' aquesta hisenda, demà d' un'altra del costat, y com per diners no estan, resulta que han comprat una pila de terra llindant ab lo camp de Gibraltar. Naturalment, ab això y la mala costum que tenen los centinelas inglesos de donar cada jorn uria' espenteta á las casillas de la *línea*, ja veurán com de mica en mica.... s' ompla la pica.

Com aquest sistema los hi deu donar excellents resultats, ara tenim que 'ls inglesos volen repetir la suerte á Galicia. La *rià* de Arosa es una de las badias més hermosas, més grans y més seguras del mon. La illa de Arosa tanca la entrada de la *rià*, quedant solzament un petit y fondo canal á cada costat de la illa. Dintre la *rià* hi poden fondejar cent esquadras d' acorassats de 1.ª á l'. abrich de tot temporal. Los inglesos hi passan mitja vida á Arosa, no tan sols per las bonas condicions de la badia, sinó perque 'ls hi surt més barata l' alimentació allí que 'n lloch, y com tot ho tractan com si fos seu, calculin lo que haurán fet y desfet á las costas gallegas. La gent de per allí, tracta als inglesos com á bons amichs y 'ls esperan ab candeletes per la molta moneda que deixan en lo pays.

Donchs bé; com allí ahont un inglés posa 'l peu no hi creix l' herba, ara los hi ha passat pel cap fins que s' arribi á Galicia y comprar, ab carácter particular s' entén, las illas de Arosa y de Salvará Pera, segons veiem en un telegramma de Madrid que diu: «En Silvela ha confirmat que 'ls inglesos se proposan adquirir las illas de Salvará Pera y Arasa (voldrà dir Arosa), dihen que la legislació actual es imponent per evitarlo». Ja ho veuen: la *legislació actual* no pot evitar que 'ls inglesos vagin comprant terras y després d' aquesta sortida 'ls nostres estadistas se quedan tan frescos veient que 'ls hi van segant l' herba pel cantó de dalt y pel cantó de baix y quan menys se'n adonin se trobarán sitiats á la *Puerta del Sol*.

Ja ho sentirem á dir; los inglesos y 'ls que no son inglesos van comprant fincas, dintre de las quals hi establiran lo que 'ls hi dónquí la gana, y 'ls nostres governs prou feyna tindrán á callar.... y axis poch á poch nos trobarem.... que de fora vindrá qui de casa 'ns treuará.

Regeneració

Fa pochs días varem llegir en un dels diaris de més circulació de la capital de l' Estat Espanyol, grans elogis d' una obra publicada y que segons lo critich que suscriu lo treball en que s' dóna compte del contingut del llibre, ha tingut gran èxit, fins al punt d' estar-se acabant la edició á pesar dels pochs días que ha vist la llum.

Ab seguretat que tothom dirá: això es bò; senyal que 'l poble s' instruix, que té amor per la literatura, per la ciència, en una paraula, que té ganas de regenerarse per medi de l' estudi.

Això se podrà dir d' un altre poble, però no del poble espanyol. Saben vostés de que tracta dita obra? Ab lo titol solzament ho podrán comprender. L' autor, que 's un tal *Resquemores*, l' ha titulada *Anales taurinos*, y en ella fa la *reseña de los hechos culminantes* de la temporada que ha finit.

Veritat que tenim rahó al dir que 'l poble espanyol no vol regenerar-se pels únichs medis que hi ha, ó siguin lo treball y l' estudi?

Si no á las probas: se publica un llibre científich, d' aquells en que l' autor ha tingut necessitat de cremar-se un xich las pestanyas estudiant pera poguer enriquir las cièncias, y no 'l compra ningú; en canvi un qualsevol publica una obra que tracti del *supremo arte* y la gent acudeix á la llibreria y en pochs días agota la edició.

[Quin concepte s' formarán al extranger del poble espanyol.... Però no, no se 'l formarán porque ja fa temps que 'ls coneixen y ja saben quants punts calson los espanyols.... mucho toreo y nàa más.

Diu que anirèm tan bé

—Hola Pepet, ja has tornat de la *Corte*? —Hi arribat aquest demà.

—Y que diuhen en la *ville lumiere*?

—Qué vols que diguin, que no podem anar millor.

—Deixat de bromas y conta las tevas observacions.

—No son bromas; allí están segurs que havem adelantaf molt en lo camí de la regeneració y qu' Espanya es un país riússim. Si t' haig de dir la veritat, los primers días, feya la mitja rialleta al sentir en sèrio tals afirmacions, perque desde *provincias* tot se vèu perdut; però al últim me vaig convencer qu' es veritat.

—Que dius ara?

—Desde aquí no veymés enllà de las montanyas vehinas, però desde Madrid s' oviran tots los recons d' Espanya. Jo creya que Madrid era lo 'ventrell d' Espanya y que 'ls nostres politichs no valian ni tres cireras. Donchs no hi ha rès d' això: Madrid té excés de vida, però vida propia, no enmatlllevada al presupost, y tots los nostres politichs son uns sabis. L' altre dia vaig sentir á Silvela defensar el dictat de *fracasado* y 't juro que 'm va convencer. Allò de que ell, Silvela, ha guanyat tots los plets me va entussiasmar, perque ja sab 's un malehit plet 'm ha portat á Madrid. Excuso dirte que tot seguit vaig dirigirme al despatx d' en Silvela á encarrigarli'l meu assumptu; un home que may ha perdut cap plet, tampoch perdrà'l meu.

—Segurament; però no te'n fies.... —Fug, home, es peix al còve. —Me n' alegra per tu, però.... —Deixat de peròs; ay en Gamazo? quin altre aixerit. Tots los caps de colla no s' preocupan més que de la felicitat del pais; ara mateix creuen que lo primer que 's necessita es engiponar un partit nou, ab las despullas dels vells. Gamazo, Tetuán, Canalejas y demés cap-pares de la política, tenen aquesta idea. Lo primer, qu' es lo gran cacich de Castella, vol destruir lo caciquesme y que las eleccions se fassin sense tupinadas. Això 't semblarà *guayaba*, però erràrs; desde l' més petit al més enllarat politich, treballan com á negres pera sanejar las costums políticas y administratives d' Espanya. Si 'ls deixem fer, d' aquí poc temps això sera Xauxa.

—Que no t' has rifat de ningú avuy?

Vaja, adeu, y recados á la familia.

Més partidas

Llegim en una correspondencia de Falset que publica nostre estimat confrare *La Renaixença*:

«Hem tingut una fira molt enjogassada, en la que s' han venut moltes joguines pera entretenir la gana. Lo pobre Jordi, naturalment, ne va sortir ab las orellas fetas una miseria. La *pudò* va traure l' nas á las primeres estirades y s' van tenir de gastar molts diners en desinfectants. Però com que l' temps era espléndit, l' endemà en totes las *parades* de la fira 's respirava á plé pulmó y 'ls firatayres feyan lo seu negocí.

En algunes *parades* de mantas se feyan las operacions á la *porta* pera que tothom pogués veure si las mantas eran *bones* ó *malas*. No serian molt dolentes, tota vegada que la numerosa clientela 's coneixia ben que no tenia fret.

No van fer tant bon agost los venedors de ceps americans, que aquest any han anat com vulgarment se diu á cap ó creu.

Preguntats alguns firatayres sobre la venda, digueren que no se'n podian queixar pas.

Se diu, no obstant, que 'ls firatayres que més bon negocí feran foren uns senyors de Barcelana fabricants de *ballarugas* que regatejaven ab molta *barra*, un d' ells tan sech y groc que li clarejaven los ossos.

Molt important deu esser la casa que representan, donchs tenian algunas *parades* de venda de tapets vert dibuixats á quadros y brodat de plata que causavan la admiració y cridavan poderosament la atenció de tothom.»

Nos escriuen d' una vila molt important de la Conca de Barberà:

«V'et aquí que una vegada, quan un sigle feya las darreres, en terra vehina de França fabricants y mercaders demandavan á porfiar un *Banch* d' exportació. Y l' Govern qu' allí manava ja estava en camí de comensarhí á pensar y tramitar é informar é intervenir y potser fins de fer alguna cosa que poch ó molt s' assemblés á lo que 'ls mercaders y fabricants sollicitavan. Però l' fet es que 'ls diaris ne parlavan bastant d' aquell ditxós *Banch*: y com la gent d' aquella terra era gent práctica, van voler provar què seria; y vet' aqui que s' arroplegan una colla y 'n fan la proba, sinó ab *banchs*, ab *banchs*.

Y anantsen á un *Mon* que tenia nom de *blanch*, contant ab las moltas blancas qu' hi hauria cert dia de fira y l' entussiasme que las bancas despartirian en los comerciants que las talas blancas posseishan, van y las montan. ¡Quin espetech d' operacions!

Però l' cas es qu' alguns dels imponents s' adonaren de que no anaven pas prou netas; y trayent á pendre la fresca alguns instruments de fer traus que volen de crits y soroll! Y cosa rara; per més qu' allò anés tant *brut*, no s' hi va notar gota de *pudò*.... Alguns tenint en compte qu' una banca té de fer operacions de compra, ho trobaven molt natural.

En fi, que gent qu' altra feyna tenian hagueren de disoldre las bancas. Sa liquidació fou un xich trevalloso perque com s' usaren *arguments* que la lley hi té que dir, hi ha un subiecte qu' a causa de certa sangría té bastante feyna, y dos que no volent patir fret (tot això era á primers de Desembre) han anat á viure un quant de temps á la *torra*.

—Y aquell senyor? —dirán nostres lectors. Oh, á aquell senyor se veu que no li interessa pas la creació del *Banch* d' exportació.»

Futesas literaries

Aquesta última setmana ha sigut pròdiga en aconseiximents literaris.

De primer, l' estreno de «El Señor Corregidor», comèdia en tres actes arreglada de la no-

vella «El sombrero de tres picos» pel Sr. D. Angel del Arco y Molinero, y després, la publicació d' una poesia titulada «El canto del soldado» original de D. Jaume Sardà y Ferrán.

No n'diriam rès de l' estreno de «El Señor Corregidor», ó ns limitaríam á donar compte del fràcas, si s' tractés d' una obra original, puig creyem que no 's pot exigir á un autor novell en lo teatre, qu' estigué encertat en sa primera producció; mes, quan no solzament no 's tracta de això, sinó que 's comet l' atreviment d' agafar una preciositat com la novel·la «El sombrero de tres picos» de D. Pere A. de Alarcón, pera ferne un arregló dolent á més no poguer y que demostra un complert descenixement de la escena, malgrat l' *arreglador* hagi guanyat tantas mils flors naturals com se vulga, s' imposa que la premsa parli clar y no se'n estigué de dir certas coses.

Si, se li ha de dir al Sr. del Arco que no 'ns torní á fer patir ab llurs produccions dramàtiques ó còmiques—com millor li sembli; se li ha de dir que no l' ha cridat Déu per aquest camí i que, per més que 's hi empenyi, *su verdadero campo para ganar laureles no está en la escena*.

Y se li ha de dir, sobre tot, que no torní á pender per altre al públic tarragoní, en viant á la Correspondència de Espanya telegramas com lo següent:

«Tarragona 8, 10 m.

En el teatre Principal se estrenó anoche una comèdia en tres actos titulada «El Señor Corregidor» alcanzando completo éxito.

La obra está tomada de la novel·la de Alarcón «El sombrero de tres picos» y está hecha con gran habilidad por el laureado poeta don Angel del Arco.—El Corresponsal.

Centre Català

Com que s'tracta d'obres ja representades en la present temporada y de les que ja donarem compte quan sa primera representació, s'ls nos resta afegir que l'execució de la joguina «Als peus de vosté» y de la gatada «Dos llenços y un vestit negre», fou tan ajustada com debia esser y que l's aficionats qu'hi treballaren s' hi guanyaren bons aplaudiments durant la representació y al finalisar-se ls actes.

La nota més significativa sigüe que l'públic fou tan numerosíssim com distingit, essent prova evidenta de qu'á la gent los hi agrada més riurer qu'altra cosa; es á dir, preferix tota una nit de comèdia per poch elevada que siga sa intenció, á la d'un drama plé de sentiment y vida.

No vol dir això qu' s'prengui ab indiferentisme tot lo que no siga comèdia; mes de pesars tothom ne té prou á casa, qui més qui menys, y es allò que se sol dir; per veure tristes no cal pas afanyarsi gayre, que bé pou que venen sens qu' un del vulga-

Y prou per avuy. Lo joguet cómich que anuncia rem en nostre número passat, original d'un jove escriptor d'aquesta capital y amich nostre, du lo títol de «Lo pessere de Nadal».

Notas d' Art

De la mateixa manera que, seguit las corrents modernes, han evolucionat á Catalunya las diferents manifestacions del sentiment, la Pintura, la Escultura, la Música y la Poesía, darrerament, com no podia menys d'esser, ha entrat á pendrer part en aquest moviment evolutive l'art del teatre, que, essent més del domini públic que las altres manifestacions artísticas li ha costat un xich més de desenpolle-gar de la rutina.

Ademés dels entrebancs que per part del gròs públic y fins de la crítica s' han oposat á la seva marxa progressiva, un'altra circunstancia hi ha, quina influència tardarà encara fòrta temps á deixarse de sentir.

Y aquesta circumstancia es, que las creacions modernes no hi troben intérpretes adequats entre l's actors ab qui, avuy per avuy, compata l' teatre Català.

Y á n'aquesta circumstancia es degut potser que l'públic no s' haigui decidit d' una manera franca á entrarhi de plè en les novas corrents escèniques, ni l's autors per la seva part s' haigin pogut llençar ab tota confiança.

Lo nostre teatre evoluciona, més no pel esfors dels autors y molt menys dels actors. Las obres novas han sigut donadas per escriptors gayre bé acabats de naixer al mon de l' art; però l's intérpretes de las sevas creacions, y qu'han d' esser gent nova precisament, no s' han manifestat encara.

Lo teatre nou català, més que nou, moderníssim, ja l' ha mostrat la primera brotada, y si no està del tot orientat, no li costarà gran cosa de lograrlo si segueix en los seus propòsits de despuntar d' efectismes procurant atendres solzament á lo qu' es art véritable.

Y aquests autors acabats de naixer, no s' han preocupat poch ni gens de l' aplauso, y han fet bé: preocuparse de l' aplauso es lo defecte més gran que puga tindre un artista. Per aquest camí, una obra d' art, flaca ó d' empenta, sempre serà una obra d' art; apartantsen, quedaran ofegadas totas las bonas condicions que puga tindrer y deixará de serho.

La embrandida qu' ha fet despertar lo nostre teatre, un bon xich decaigut d' un quant de temps ençà y no gayre fèrm desde bon còmplement, nos ha vingut de fora. Lo que més hi ha contribuit á n'aquest desvetllament, ha sigut l' influència que l' teatre norueg, ab son capitost lo gran dramaturg Ibsen, ha sembrat arruè per tot lo mon intelectual.

Ab tot, s' observa l' esforç dels nostres joves dramaturgs en espolsar-se del demunt la part d' obsessió que les obres del gran mestre han d' haverloshi produït.

Y aquest esforç es precisament la part més encoratjadora que s' observa en las novas tendencias del teatre català, y que contribuirà á que prengui dintre de no gayre temps una fe-somia y un carácter propi qu' ara com ara s' hi troba bastant en falta.

Dels autors catalans que, no essent dé la darrera brotada, han intentat seguir la nova ruta, tan sols un ha lograt posar-se més ó menys á tò; es aquest en Guimerà, quinas produccions escèniques son d' una fòrta tràgica colosal. La nova tasca d' l' eminent poeta, ha sigut coronada pel èxit; però hem de convindre en que, pera lograrlo aquest èxit, ha malmés las sevas obres ab escenes efectistes. Veigis si-nó aquell tercer acte de Mossen Janot tant aplaudit pel públic gròs....

Apart de tot això, fora del cercle de la tragedia, qu' es lo gènere teatral que l' mestre verament domina, en Guimerà s' hi mou d' una manera violenta, y sens volquer, fins las escenes còmicas li resultan matisades de certa entonació tràgica.

Moltíssim més encerts han estat los autors novells. «L' Alegria que passa» de 'n Rusiñol, com lo vi bò, s' farà millor ab lo temps, ó al menys ho semblarà. De 'n Gual quedarà lo seu «Silenci» com obra digna d' estudi.

A 'n en Gual, ha d' agrahirseli moltíssim l' haver intentat fer un escenari y uns actors adequats per aquesta llei de produccions. En qual al escenari quasi ho logrà; mes los actors, fins á haver adquirit las bonas condicions que sols pot donar la molta pràctica, no estarán en disposició de desempenyar com cal la seva tasca.

L' Ignaci Iglesias que la vèu sens duple molt llunyanà l' adquisició d' aquestas condicions per part dels actors, s' ha decidit á enxiquir las seves obres pera que pugan passar per las portas no gayre amplas dels teatres que avuy per avuy comptan ab lo favor del públic.

Y vèus aquí que, d' «Els primers frèts» á «La Resclosa», hi va una diferencia com de la nit al dia.

Es clar qu' es una llàstima qu' un autor vangi escritint sens confiansas de vèures en molts anys representadas las seves obres.

Però molta més llàstima fà l' vèuerlas mal representadas, apart de que pera que passin ha de violentar-se, enmollantse á la manera de fer dels actors, y á la mida del cervell d' un públic que no calsa gayres punts.

Mal per mal, faria molt bè l' Iglesias de no preocuparse ni del públic, ni dels actors, ni de rès, atenent tan sols á la seva conciencia d' artista.

Perque, encara qu' ell no se'n dongui competé, en l' Iglesias s' hi encarna l' esperança més justificada pera un pervindre de gloria del teatre de la nostra terra.

QUIQUET.

Secció comercial

Com ja feyam esment en la passada revista, los negocis segueixen encalmats. En vins y alcoholos poch s' ha fet continuant los mateixos preus de ja fa algunes setmanas. En pesca salada bastante activitat.

Cambis una mica mes alts. 34'20 ab tendència á pujar mes.

Alcoholos.—Los preus continuan una mica mes sostinguts, com segueix:

Rect. vi	39'40"	dr. 91 á 93 los 500 litres sense casco.
Dest. vi	39'39 1/2"	80 á 82 los " "
"	35"	74 á 75 los 68 cortés "
" brisa	"	64 les "
" vi	24 1/2"	12 1/2 carga
" brisa	"	11 á 14 1/4 "
Holand. vi	"	12 "
" brisa	"	8 á 9 "

Vins.—Poca animació, y sols se compra pera necessitats de moment.

Priorats 27 á 29 ptas. carga.

Baix Priorat 20 á 22 "

Camp 16 á 18 "

Blanachs 5 á 6 rals grau.

Rosats 5 á 5 1/2 "

Mistela negra noya 35 á 50 ptas. carga.

" vella 43 á 45 "

" blanca noya 35 á 40 "

" vella 40 á 42 "

Blai.—Segueix essent molt solicitat lo del pais, quals existencies son reduïdes. Preus

Pays.—Ptas. 16 cuartera.

Rus.— 17 1/2 á 18 los 55 kilos.

Ordi.—Ventas bastant escalmadas, pagantse l' del pais de 9 1/2 á 10 ptas. cuartera. Del extranger 9'25 á 9'50

Blat de moro.—Ventas regulars de 11 1/2 á 12 ptas. cuartera.

Fabobs.—De 13 1/2 á 14 ptas. cuartera.

Vessas.—De 15 1/2 á 16 "

Escayola.—De 17 á 18 "

Avellanias.—La gran animació que hi hagué en aquest article, s' ha parat un xich. Los preus varian de 28 á 28 ptas. cuartera segons classe.

Admetlla.—Molta calma en la Mollar que s' ven de 32 á 34 ptas. cuartera.

Sardinas.—Las ve tas regularment activas variant los preus de 23 á 18 pessetas segons classe y procedència.

Aquests preus se sostindrán, puig las arribades serán mes reduïdes, per escasejar molt la pesca.

Congre.—Han arribat algunes partides de Murros y Puebla, que s' detallan de 26 á 25 duros los 40 kilos.

Bacallà.—Noruega 1., 43 á 46.—Moreno, 37 á 42.

—Francés, 39 á 40 y vell 36, tot pes 40 kilos.

Bulls de tonyina.—Se venen á ptas. 45 los 40 kilos.

Tonyina.—Encare que s' fan pocas operacions en aquest article, cotisiem:

Vinguda.—Tronch, 105 duros.—Sorra, 120.—Espineta, 45 á 46.—Sengatxo, 45.—Retalls, 65.—Retorn.—Descarragament, 100 duros.—Tronch, 80.—Retalls, 48'50.—Sorra, 60.—Espineta, 35'38.—Quas, 50.—Sengatxo, 42.

Sants de la setmana

Diumenge, dia 16.—Sts. Eusebi b., Valentí y Albina mrs., y Adelaida emp.—Dilluns, 17.—Sts. Llatzer b. y mr., y Franç de Sena cf.—Dimarts, 18.—La Expectació del Part de la Mare de Déu, i La Mare de Déu de l' Esperança o de la O, y Sts. Ruf y Zosim mrs., Gracià b., y Judit vda.—Dimarts, 19.—Sts. Nemesi mr., Timoteu ob., y Fausta vg.—Dijous, 20.—Sts. Domingo de Silos ab., Auron y Teofil.—Divendres, 21.—(Abans) Sts. Tomàs ap., y Anastasi y Severi bs.—Dissapte, 22.—Sts. Flaví mr., y Zenón s.

Quaranta horas comensan á l' Iglesia del Sagrat Cor (Sant Agustí).

NOVAS

Un diari de la localitat publicá l' dijous passat lo següent solt que tradúhim.

«Segons de públic se diu, ahir despatxaren la causa que per lo supost delict de sedició se seguix contra nostre apreciable company en la premsa D. Joseph Ferrer y Gendre, director del confrare reusençal *Lo Somatent*, l' advocat defensor y l' procurador nombrats per dit Sr. Ferrer. Lo procés com recordaran nostres lectors, es motivat per haver publicat en *Lo Somatent* unes poesias adaptadas á la música dels «Segadors».

S' afegia que l' Ministeri públic, en son escrit de conclusions provisionals, demana pera l' processat la pena de vuit anys y un dia de presó major.

La vista de la causa per jurats probablement se senyalarà pera l' proxim mes de Febrer.

Celebraràrem que l' amich y company Ferrer obtenga l' absolució del tribunal popular.

No pot esser mes injusta la forma d' efectuar los pagos del personal dependent de la Diputació, desde qu' el Sr. Gobernador distribueix los escassos ingressos de la caixa de fondos provincials. Lo Sr. Casas sab molt bé lo desequilibri qu' existeix entre l' empleats de la

Diputació, puig mentres uns cobran lo sou correntment, altres estan endarrerits de 13 mensualitats. Perquè aquesta desigualtat?

Creyém ser de justícia que s' procurés pagar dues mensualitats als que estan atrassats y una als que cobran al dia, fins que tots es tessen al mateix nivell. Lo que avuy se fà, de pagar á tot lo personal en general, sense tenir en compte qu' uns estan més atrassats que altres, sols pot passar aquí.

Esperém que l' Sr. Casas atendrá aquestes indicacions que no poden esser més razonadas y d' extracta justicia.

A la Iglesia de Sant Agustí comensaran avuy las solemnitats Quaranta Horas que tots los anys sufraga la distingida familia de Canals d' aqueixa ciutat, haventse encarregat dels sermons l' eloquent jesuita P. Matas.

Aquesta tarde á dos quarts de cinch la distingida societat «Club Gimnàstich» celebrarà junta general ordinaria pera la renovació dels carrechs de vis-president, secretari, tresorer, vis-secretari y un vocal. Tota vegada que á la esmentada Junta també s' tractarà de modificar el Reglament, nos permetèm recordar als bons amics del Club, que al fundar-se la societat, hi estableiren los fundadors la llengua catalana, com á oficial. Creyém que rès hi perdrien restablir la nostra estimada llengua en una societat verament tarragonina y que per la seva importància honra á Catalunya.

Prop de Castelldefels va escarrilar, divendres á la nit, lo tren de càrrega que arriba aquí á las 10 de la nit, afortunadament sense que ocurreguessen desgracias. Desde l' terrible descarrilament d' un tren *clairon* en una línia francesa, sembla que las espanyolas no vulguen esser menys y un dia si y l' altre també, succeixen accidents que han ocasionat bon nombre de víctimas. Això mateix prova l' abandono en que s' té un servei tan important, que deuria esser vigilat ab lo major cuidado. Potser los ferrocarrils també agafan la passa.

Tots los companys de causa d' aquesta ciutat qu' assistiren á la festa inaugural de la «Lliga Catalanista» de Reus, nos pregan fèm públic lo seu fondíssim agrairiment per la coral rebuda y finas atencions que l's dispensaren los catalanistas reusençals, als qui no saben com remerciar llur amabilitat y delicadeza.

Al cumplir gustíssims aquest encarrerch, la Redacció de LO CAMP DE TARRAGONA, qu' estigué també representada en dit acte, ha de fer constar al mateix temps la seva gratitud envers los valents catalanistas de la vinya ciutat, per las inmerescudes distincions que li dispensaren.

Sagells catalanistas y tarjas de felicitació pera las vinentes festes de Nadal y Cap-d'any. (Vegis l' anunci de la quarta plana).

Havèm vist ab satisfacció que s' han retirat de diferents capelles en nostra Iglesia Catedral, las caixas y calaixeras hont á la vista del públic se revestíen los senyors capitulars y comensals.

¿No podrà nostre Ajuntament contribuir al ornament de la mateixa Seo fent treurer y estellar lo banch dels regidors, recort d' oporti y de vergonya pública? ¡Ah! si s' tractés de miserias personals y de conveniences propias segurament que dintre poch temps se faria.

Lo Concell General de la «Uniò Catalanista»

MEDICAMENTS GRANULATS

PREPARATS PER ANTONI SERRA

CARBÓ NAFTOLAT Medicament pera prevenir y curar totas las afreccions gastro intestinals originals per las fermentacions y gasos putris que s' desenvolllan dintre del apparell digestiu Es lo millor absorvent y superior antisèptic intestinal.

CONDURANGO Medicament tònic, digestiu antisèptic y hemostàtic de las llagas del ventrell, fa desapareixer lo dolor produït per las gastralgias y estimula l' appetit y la digestió.

FLOR DE TILA Ab dit producte s' obté barrejant una cullerada en una tassa d' aigua calenta, una infusió de tila. No necessita sucre.

GLICERO FOSFAT DE CALS Es lo reconstituyent per excelencia y de maravillosos resultats en totas las malalties que tenen per causa una perduda general de forces.

GLICEROS FOSFATS (CALS, SOSA Y FERRO) Fosfaturia, anemia, clorosis, reconstituyent general del sistema nerviós, neurastenia, neuralgia, raquitisme y tumors frets.

CAMAMILLA Ab dit producte s' obté instantàneamente, barrejant una cullerada en una tassa d' aigua calenta una infusió d' aro d'atxa camamilla. No necessita sucre.

NOU DE KOLA Maravellós remey regulador del cor. Estimulant del sistema nerviós. Extracte complert conté tots los principis actius de la Nou de kola. Cada culleradeta de les de pender cafè conté 0,10 grams de citrat de cafeïna.

NOU DE KOLA FOSFATADA Regulador del cor. Excitant del sistema inòscular. Reconstituyent del sistema ossós, raquitisme, neurastenia, fosfaturia.

QUINA Y KOLA FOSFATADA Regulador del cor. Excitant del sistema muscular. Reconstituyent del sistema ossós, raquitisme, neurastenia, fosfaturia.

DE VENDA: FARMACIA DEL CENTRO, RAMBLA DE SANT JOAN, NÚM. 57
y en totes las principals farmacias

Al engrós, ANTONI SERRA, REUS

XAROP DE GLICEROFOSFATS TRAYNER

CALCI, SODI, FERRO Y MANGANÉS

Y XAROP DE GLICEROFOSFATS COMPOSTOS TRAYNER
CALCI, SODI, FERRO, MANGANÉS, QUINA Y KOLA.—LOS P. IMERS PREPARATS D' AQUESTA CLASSE Á ESPANYA

AUMENT DE FORSA VITAL Y REFORS DEL CAP

Se remetrá á qui ho demani l' estudi quimich-terapeutich dels mateixos, dirigintse á Trayner quimich-farmaceutich, Vendrell.

Reaniman la nodrició nerviosa decayguda y estimulan sa activitat. Medicament pera la Neurastenia, Mal de cap, Raigalja, depressió mental, disminució de la forsa muscular, dificultats gastricas en particular la dispepsia fisiota. l' entubiment després de menjar, la somnolència y l' estrenyiment de ventre. En tots los gastos exagerats de fosforo, fosfaturia, diabetes fosforica, albuminuria fosforica. Convalecences de malalties graves, debilitat infantil, atresia, raquitisme, nerviorisme exagerat. Medicament d' estival en tots los casos de debilitat ja sia efecte de malalties. Afecions del cor. etc.

Dipòsits: Madrid, M. Garcia.—Barcelona, Societat farmacèutica: J. Uriach y C. Dr. Andreu.—Successor de B. Buñol.—Vilanova y Geltrú, Farmacia de Galcerán.—Tarragona, Farmacia Cuchí y Mirambell.

Gabinet Oftalmològich DEL METJE OCULISTA

D. J. MIRÓ

Oculista del Hospital de Sant Pau y Santa Tecla
Unió, 7, primer, Tarragona

Consultas de 9 á 11 y de 3 á 5.—Gratis pera 'ls pobres de 12 á 1.

Tractament especial para la curació de las granulacions.

A Reus: dilluns y divendres de 2 á 5 de la tarde, Arrabal de Santa Ana, 1, primer, cantonada al carrer de Monterols.

Lo Dr. Jordán

CIRURGIA DENTISTA

Ex-alumne del Colegi Espanyol de Dentistas, Ex-operador de la casa del Dr. Treviño, Madrid, etc.

Participa á sos nombrosos clients y al públic en general, que relacionat ab las mellors cases extrangeras, pot oferir dents artificials á preus molt ventajosos.

Pera las operacions odontològicas que 'dit senyor practica, compta ab tots los anestesichs fins al dia coneguts.

PLASSA DE PRIM 2, PRINCIPAL, REUS
Opera á Tarragona los dimars de las 9 del matí á las 5 de la tarde y los divedres de 3 á 5 de la tarde
RAMBLA DE SANT JOAN 70, ENTRESOL

Sagells catalanistas y tarjas de felicitació pera las vinentes festas de Nadal y Cap d' any, publicadas per la «Unió Catalanista»

Se troben de venda á la Administració de aquest setmanari, Rambla St. Joan, 10, 1.º, 2.º

Roba blanca, camiseria y generos de punt
Quintana, Esteve y Busquets

Baixa de la Presó 7, y Plassa del Rei 2, Barcelona

Gran assortit en madapolans, telas y holandas de tots ampliads, mucadors en blanch y color, alta fantasia, articles alta novetat pera camiceria; generos de punt pera senyora y senyor, inmens assortit en brodats.

Especialitat en CAMISAS PERA FRACH Y VIATGE

TOTHOM FOTÓGRAF

Á LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTES QUÍMICHS

DE SEBASTIA CARDONA

Trobarán los aficionats á la fotografia un assortit complert de cambras, trespeus, cubetas, prenrsas, escorredoras, dipòsits d' aigua, esfumadors, calibres, fanals de varias formes, cartolinas, paper citrat Lumière, paper bromurat llifort, placas porcelanicas, targetas postals sensibles, estereoscòpocs y vistas estereoscòpicas y bany viratge combinat.

Dipositar del paper brillant Gelatina citrat de plata y àlbumina marca «Tambaura».

Cambra instantànea Lamp exprés 9 per 12 ab 12 chasis 70 pesetas.

Periscope-Delta diafrauma iris 9 per 12 ab 6 45

9 per 12 ab 12 100

Exprés mínim 6 1/2 per 9 ab 6 10

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13

9 per 12 70

9 per 18 110

9 per 12 ab 12 chasis 70 pesetas.

Tinch lo gust de participar ma nombrosa clientela, que he rebut las cambres Stereoscòpicas (Delta-cartouche) ab propietat de poguer aplicar placas y pel·lícules. Premiada á l' exposició de Paris ab medalla d' or. Unica casa á Espanya que s' troben en venda.

REVENTADOR CARDONA

Unich en sa classe per ser lo més rápit, no s' altera ni taca

PREUS SENS COMPETENCIA

SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI Á DISPOSICIÓ DELS CLIENTS

APODACA, 27, Y PLASSA D' OLÓZAGA, 9, TARRAGONA

DEMANIS LO CATÀLECH DE 1900-901 Y FOLLETO DESCRIPCIÓ

DEMANS LO CATÀLECH DE 1900-901 Y FOLLETO DESCRIPCIÓ

Gran Saló de Perruqueria SABATER GERMAN

52, RAMBLA DE SANT JOAN, 52

Los propietaris d' aquest establecimiento tienen lo gust de oferir al públic lo major esmero en tots los serveis. Especialitat en treballs de cabell per difícils y artístics que s'igan. Complert assortit de perruques y demés postissos pera teatre que s' ilogen á preus arreglats.

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

DE A. PONS ICART

SAN AGUSTI, NUM. 21, PIS SEGON, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genives.

Extracció de dents, caixals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplasters, empomaduras y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totes classes.

EXCELSER

En Llanas ven uns paraiguis de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bo, que resisteix tota prova al devalí d' un canal.

Ademés, també té uns vanos ab uns pintats tan rebons, que ni Rafael ni Murillo los podrien fer millor, aproposit per regalos; causan gran admiració.

Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totes menes que son molt barato y bons.

Millor dít: no ya cap casa en tan bonas condicions

26, Compte de Rius, 26

Perruqueria del Centro

DE

JOSEPH PERPINÁ

56, Rambla de Sant Joan, 56

L' amo d' aquest establecimiento ofereix á sa nombrosa clientela y al públic en general un servy esmerat y dels millors com en los grans centres de població.

La Gloria

Fàbrica de Galetes y Bescuets de luxo

Se recomana á las personas aficionadas á la bona galeta.

Demanistse per tot arreu las galetes y bescuets de La Gloria.

La Gloria

de courer pa's cedeix en condicions ventajosas, punt centrích; informarán á la administració d' aquest periódich.

Fayans Catalá

Gran Via, 250, Barcelona

Objectes de ceràmica

Testos, pilans, gerros, etz. etz.

Objectes propis pera regalos

Plats, copas, gots, pòrrons ab el lema

VISCA CATALUNYA

vanos catalanistas á 10 céntims

FERRO, MANGANÉS, FÓSFAT DE CALS

Joves á l' edat crítica ab sang pobre, organisme desmillorat, grogòr, cansament, irregularitat en sus funcions. Més de 200 metges han certificat sos resultats. Molí convenient á las seixanta casades sens fills per anormalitat en sus funcions.

PÍNDOLAS DE SALUT TRAYNER

(LA ROBUSTÉS DEL SEXE BELL)

Avivan l' appetit, modificant los temperaments raquítichs, desenrotillant forma y carns. Demàni-se follets ab instruccions al Vendrell, TRAYNER, farmacèutich.—Dipòsits: Madrid, M. Garcia.—Barcelona, Societat farmacèutica, J. Uriach y C. Dr. Andreu.—Successor de B. Buñol.—Saragossa, Vda. de Ramón Jordán.—Tarragona, Dr. Cuchí.—Reus, Sr. Carpa.—Valls, Sr. Tutzaus.—Vilanova y Geltrú, Demetri Galserán.—Tortosa, Farmacías.—Falset, Sr. Magriñá.—Montblanc, Srs. Casanovas y Sabaté.

DEU ANYS D' EXIT CONSECUTIU

CENTRE VITÍCOLA AMPURIANÉS

Vivers y plantacions de caps americanos

LOS MÉS IMPORTANTS D' ESPANYA

Empelts, arrelats, estacas, planters pera terras calcissas.

ESPECIALITAT EN EMPELTS DEMUNT VARIETAT DE SELECCIÓ

BARNEDA Y LLONCH

PROPIETARIS VITICULTORES

FIGUERAS (Girona)

DEMANIS LO CATÀLECH DE 1900-901 Y FOLLETO DESCRIPCIÓ

CONFITERIA

DE Joan Serra

23, COMTE DE RIUS, 23

Gran assortit de dolços, panalles de totes classes, bombons y demés. Vins de Champagne, Jerez, Rioja y Moscatells de las primeras marcas.

Maquinaria agricola, industrial y vinícola
Complert assortit en ferreteria

Marceli Vicens

APODACA, 27, TARRAGONA

Unich representant en aquesta província de l' important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C., constructors d' arades y bogits pera fondas llaurades y demés màquines agrícoles.

LA JOYA DEL CENTRE

ESTABLIMENT DE BEGUDES

DE

JOSEPH RIOLA

22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22

Se despatxan tota classe de vins y licors de las más acreditadas marcas á preus molt econòmichs.
Se serveix á domicili.

CONFITERIA

DE

FRANCESCH PUNSODA

Rambla de Sant Joan, 58 (Teléfono núm. 89)

TARRAGONA</